

**KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
UNIVERZITETA U SARAJEVU
TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT U MOSTARU**

**S T A T U T
TEOLOŠKO-KATEHETSKOG INSTITUTA U MOSTARU**

MOSTAR, 2016.

TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT U MOSTARU

Povijesni osvrt

Teološko-katehetski institut u Mostaru s naslovom Teološki institut Mostar osnovan je 1987. u skladu sa zahtjevima Drugoga vatikanskog sabora i potrebama mjesne Crkve za duhovnom i teološkom izobrazbom katoličkih laika, imajući u vidu odredbe Zakonika kanonskoga prava (kan. 821 i kan. 229 § 1-3).

Odluku o osnutku Teološkog instituta Mostar (dalje: TIM) jednodušno su poduprli biskupi Vrhbosanske metropolije i profesori Vrhbosanske visoke teološke škole u Sarajevu (dalje: VVTŠ). Pri osnutku Instituta poštovali su se postojeći crkveni dokumenti *Nota illustrativa* (1986.), *Normativa per l'Istituto Superiore di Scienze Religiose* (1987.), i slijedila propisana procedura:

- a) biskup msgr. Pavao Žanić odlučio je osnovati TIM (1986.);
- b) na sjednici biskupa Vrhbosanske metropolije (1986.) i potom profesora VVTŠ (1986.) „odlučeno je da se u Mostaru otvori Teološki institut za izobrazbu laika i to kao filijala VVTŠ u Sarajevu“ s trogodišnjim programom studija;
- c) biskup msgr. Pavao Žanić ustanovio je TIM dekretom br. 867/87., od 7. rujna 1987. o čemu je obavijestio Velikoga kancelara nadbiskupa msgr. dr. Marka Jozinovića i rektora VVTŠ;

d) *Statut* TIM-a usvojen je prema propisanoj crkvenoj proceduri, kao i četverogodišnji Program teološko-katehetskog studija, a potpisali su ga 1991. mostarski biskup, Veliki kancelar i vrhbosanski nadbiskup, rektor VVTŠ i predstojnik Instituta. Program se tijekom vremena, u skladu sa *Statutom* TIM-a, proširivao i prilagođavao zahtjevima crkvenih dokumenata odnosno svrsi i potrebama visokoškolskoga teološko-katehetskog studija vjernika laika i redovnika, i usklađivao s civilnim visokoškolskim zakonodavstvom.

Teološki institut u Mostaru od akademske godine 2008./2009. provodi *Naputak* Kongregacije za katolički odgoj, *Istruzione sugli Istituti Superiori di Scienze Religiose* (2008.) s obzirom na ostvarivanje petogodišnjeg studija u dva susljedna ciklusa: preddiplomski trogodišnji ciklus s diplomom prvostupnika (*baccalareus*) i dvogodišnji diplomski ciklus s diplomom magistra (*master*) religijske pedagogije i katehetike. U skladu s navedenim *Naputkom* donesen je 2009./2010. godine i Plan i program studija u dva navedena ciklusa.

Kongregacija za katolički odgoj, dekretom od 21. rujna 2009. god., osnovala je Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu, i odobrila je njegov *Statut* u kojem se u čl. 5 § 3. propisuje da je Fakultetu „pridružen Teološki institut u Mostaru“.

Odlukom Profesorskoga vijeća TIM-a od 10. srpnja 2009. godine, u skladu s *Naputkom* Kongregacije za katolički odgoj, promijenjen je naziv Teološkog instituta u Teološko-katehetski institut u Mostaru, koji je od 2016. akademski „povezan“ s Katoličkim bogoslovnih fakultetom u Sarajevu.

STATUT TEOLOŠKO-KATEHETSKOG INSTITUTA U MOSTARU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

§ 1. Ovim se *Statutom*, u skladu s *Temeljnim ugovorom između Svete Stolice i Bosne i Hercegovine*, *Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju BiH* i *Zakonom o visokom obrazovanju Hercegovačko-neretvanske županije* (u daljnjem tekstu: *Zakon*), i drugim propisima, uređuju ustrojstvo, položaj i djelovanje Teološko-katehetskog instituta u Mostaru (dalje: *TKIM*), ovlasti i način odlučivanja njegovih tijela, ustrojavanje i izvođenje visokoškolskoga teološko-katehetskog i religijsko-pedagoškog studija, status nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaposlenika, status studenata i druga važna pitanja za ovu Ustanovu.

§ 2. Ustroj, položaj i djelovanje *TKIM*-a uređuje se na temelju poštovanja važećih međunarodnih ugovora, posebno *Temeljnog ugovora između Svete Stolice i Bosne i Hercegovine*, te ugovora između osnivatelja i nadležne civilne vlasti, uz suglasnost mjerodavnih državnih i crkvenih vlasti.

§ 3. Način rada *TKIM*-a i njegovih pojedinih tijela, odnosi nastavnika, akademskih i drugih tijela, uređuju se pravilnicima, izrađenim u skladu sa *Zakonikom kanonskoga prava* (u daljnjem tekstu *ZKP*), *Statutom Katoličkog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu* (u daljnjem tekstu *KBF*), *Sporazumom KBF-a i TKIM-a* (u daljnjem tekstu: *Sporazum*), ovim *Statutom* i *Zakonom*.

§ 4. Svi pojmovi korišteni u ovome Statutu imaju rodni značaj, i obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 2.

§ 1. *TKIM* je visokoškolsko crkveno učilište podložno Svetoj Stolici i ravna se prema odredbama *ZKP*, odredbama Kongregacije za katolički odgoj, *Istruzione sugli Istituti Superiori di Scienze Religiose* /28. 6. 2008./ (u daljnjem tekst: *ISSR*), prema *Statutu KBF-a* (2016.), *Sporazumu* i ovomu *Statutu* koji je odobrila Sveta Stolica, te prema *Zakonu*.

§ 2. *TKIM* jest pravna osoba, upisan je u Registar za Katoličku Crkvu kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, registriran je u županijskom sudu u Mostaru i u Upisniku mjerodavnog županijskog ministarstva znanosti i obrazovanja u Mostaru.

§ 3. *TKIM* kao akademska ustanova povezana s *KBF*-om, u pravnom prometu sudjeluje pod nazivom Teološko-katehetski institut Mostar Katoličkog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i pod svojim nazivom.

§ 4. *TKIM* je otvoren mogućnosti povezivanja sa Sveučilištem u Mostaru na temelju sporazuma.

§ 5 *TKIM* ima svoj žiro-račun.

Članak 3.

§ 1. Osnivači TKIM-a su Mostarsko-duvanjska biskupija i Trebinjsko-mrkanska biskupija.

§ 2. Teološko-katehetski institut u Mostaru povezan je s Katoličkim bogoslovnim fakultetom u Sarajevu (*Statut KBF-a*, čl. 5) koji za njega preuzima akademsku odgovornost, jamči mu akademsku razinu djelovanja i prikladnost postizanja akademskih ciljeva.

§ 3. Povezanost i oblici stabilne suradnje između TKIM-a i KBF-a regulirani su posebnim *Sporazumom* (apposita Convenzione), koji donose i potpisuju osnivači i akademske vlasti tih ustanova: Veliki kancelar i Dekan u ime KBF-a te Moderator i Predstojnik u ime TKIM-a.

§ 4. Akademski status, vlasti, ustroj, obveze i djelovanje TKIM-a pobliže se utvrđuju *Statutom* TKIM-a koji prethodno odobrava Fakultetsko vijeće KBF-a, a Veliki kancelar ga predstavlja Kongregaciji za katolički odgoj na odgovarajuće odobrenje.

II.

III. NASLOV, NARAV I SVRHA

Članak 4.

Naslov visokoškolskog učilišta glasi: Teološko-katehetski institut u Mostaru.

Članak 5.

§ 1. Sjedište TKIM-a je u Mostaru, Nikole Šubića Zrinskog 7.

§ 2. TKIM ima svoj pečat.

§ 3. Pečat je okrugla oblika. U sredini se nalazi stiliziran križ na brdu Humu povrh Mostara. Uokolo su utisnuta dva naslova od ruba prema središtu: Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu (prvi krug); Teološko-katehetski institut u Mostaru (drugi krug).

§ 4. Dan TKIM-a je 15. studenoga, a zaštitnik mu je sv. Albert Veliki, crkveni naučitelj.

Članak 6.

TKIM je visokoškolska znanstveno-nastavna ustanova koja izvodi nastavu preddiplomskog i diplomskog teološko-katehetskog i religijsko-pedagoškog studija.

Članak 7.

§ 1. Svrha TKIM-a jest pružiti akademsku izobrazbu vjernicima laicima i redovnicima kako bi oni, poznavanjem kršćanske vjere, Svetoga Pisma i Predaje, obogatili vlastiti kršćanski život, postali sposobni obrazložiti svoju vjere, stručno se osposobiti za poučavanje katoličkoga vjeronauka u osnovnim i srednjim školama, odnosno u školama svih usmjerenja i stupnjeva, te sudjelovati u vršenju crkvenoga apostolata (trajni đakoni, liturgijski animatori, djelatnici u pastoralu, u kulturi, u sredstvima društvenog priopćavanja i drugo), tj. svjesno, kvalificirano i aktivno sudjelovati u evangelizacijskom poslanju Crkve u današnjem svijetu.

§ 2. TKIM predlaže, znanstvenom metodom, sustavnu razradu i produbljenje kršćanskoga nauka na temelju Objave koju autentično tumači živo crkveno učiteljstvo, te promovira traženje odgovora na ljudska pitanja, u teološkoj perspektivi i uz pomoć filozofskih znanosti, humanističkih znanosti i drugih disciplina koje se bave religijskim i katehetskim studijima.

IV. AKADEMSKE VLASTI

Članak 8.

§ 1. TKIM-om upravljaju vlasti koje su zajedničke TKIM-u i KBF-u, s kojim je povezan, i akademske vlasti TKIM-a.

§ 2. Zajedničke akademske vlasti su Veliki kancelar, Dekan i Fakultetsko vijeće, a vlastite vlasti su Moderator, Predstojnik i Vijeće instituta.

§ 3. Zajedničke i vlastite vlasti brinu se za unaprjeđenje i napredovanja TKIM-a u vjernom očuvanju i poučavanju katoličkoga nauka, u promicanju znanstveno-akademske razine djelovanja, u istraživačkom radu i kvalifikacijama nastavnika te u njihovu nastavničkom radu i suradnji.

§ 4. Savjetodavna tijela TKIM-a su Kolegij nastavnika, Studentski zbor i Ekonomsko vijeće.

§ 5. Ovlasti i obveze zajedničkih i vlastitih akademskih vlasti uređene su *Naputkom* Kongregacije, *Statutom KBF-a* i *Statutom TKIM-a*, posebnim *Sporazumom* te pravilnicima.

1. Zajedničke akademske vlasti

Članak 9.

Zajedničke akademske vlasti KBF-a i TKIM-a jesu Veliki kancelar, Dekan i Fakultetsko vijeće.

1.1. Veliki kancelar

Članak 10.

Veliki kancelar KBF-a ima zadaću:

- a) tražiti od Kongregacije za katolički odgoj kanonski preustroj TKIM-a, nakon što dobije pozitivno mišljenje Biskupske konferencije BiH;
- b) Kongregaciji za katolički odgoj predstaviti plan studija i tekst *Statuta* TKIM-a i njegovih izmjena na odgovarajuće odobrenje;
- c) Kongregaciju za katolički odgoj izvijestiti o najvažnijim pitanjima i njoj, svakih pet godina, poslati detaljno izvješće o stanju i djelovanju TKIM-a;
- d) imenovati Predstojnika TKIM-a, izabrana između trojice stalnih nastavnika koje predloži Vijeće TKIM-a, nakon što dobije pozitivno mišljenje Fakultetskog vijeća i „nihil obstat“ Moderadora.
- e) potpisivati diplome za akademske stupnjeve i titule stečene na TKIM-u.

1.2. Dekan

Članak 11.

Dekan KBF-a ima zadaću:

- a) sazivati i predsjedati Fakultetskim vijećem i Proforskim zborom KBF-a u raspravama vezanima uz pitanja koja se odnose na TKIM;
- b) pozvati predstojnika TKIM-a na sjednicu Fakultetskog vijeća kada je rad TKIM-a na dnevnom redu sjednice;
- c) uređivati, zajedno s predstojnikom TKIM-a, zajednička pitanja;

- d) predsjedati, osobno ili preko svoga delegata, diplomskomu ispitu na TKIM-u;
- e) svakih pet godina Fakultetskom vijeću dati na odobrenje izvješće o stanju i djelovanju TKIM-a, koje priprema predstojnik, i proslijediti ga Velikom kancelaru, koji će ga poslati Kongregaciji za katolički odgoj;
- f) potpisivati diplome za akademske stupnjeve stečene na TKIM-u.

1.3. Fakultetsko vijeće

Članak 12.

Fakultetsko vijeće KBF-a ima zadaću:

- a) razmotriti, i prethodno, odobriti planove studija, Statut i pravilnike TKIM-a;
- b) dati mišljenje o prikladnosti nastavnika na TKIM-u u vezi s njihovim izborom u službu i njihovim promaknućem u stalne nastavnike;
- c) brinuti se oko procedure izbora i promaknuća u znanstveno-nastavna zvanja stalnih nastavnika na TKIM-u;
- d) razmotriti i odobriti izvješća o napredovanju TKIM-a, koje je Dekan dužan podnijeti svake godine;
- e) provjeriti odgovaraju li strukture i prateća pomagala, knjižnica, svrsi i potrebama TKIM-a;
- f) odobriti petogodišnje izvješće o životu i djelovanju TKIM-a, koje priprema Predstojnik;
- g) dati svoj pristanak na imenovanje Predstojnika TKIM-a;
- h) predlagati Velikom kancelaru da od Kongregacije za katolički odgoj zatraži ukidanje TKIM-a, ako se pokaže nezadovoljavajućim.

2. Vlastite akademske vlasti

Članak 13.

Vlastite akademske vlasti TKIM-a jesu:

- a) Moderator
- b) Predstojnik
- c) Zamjenik predstojnika
- d) Vijeće TKIM-a

2.1. Moderator

Članak 14.

Moderator TKIM-a jest biskup Mostarsko-duvanjske biskupije i apostolski upravitelj Trebinjsko-mrkanske biskupije.

Moderator ima zadaću:

- a) pobrinuti se da se katolički nauk prenosi u cijelosti i vjerno;
- b) imenovati stalne nastavnike, nakon što prethodno dobije pozitivno mišljenje Fakultetskoga vijeća KBF-a;
- c) imenovati druge nastavnike koji predaju na TKIM-u;
- d) udijeliti kanonski mandat (*missio canonica*) onima koji predaju discipline koje se tiču vjere i morala, nakon što ispovjeda svoju vjeru (*professio fidei*), te dati ovlast poučavanja (*venia docendi*) nastavnicima drugih disciplina;
- e) opozvati *missio canonica* ili *venia docendi* zbog moralnih, doktrinarnih i disciplinarnih razloga;
- f) dati *nihil obstat* na imenovanje Predstojnika, dobivši pristanak Fakultetskog vijeća KBF-a;

- g) bdjeti nad doktrinarnim i disciplinskim razvojem TKIM-a, i o tome izvijestiti Velikoga kancelara;
- h) upozoriti na ono što po njegovu sudu čini najveće teškoće za KBF i pozivati KBF da u vezi s tim poduzme prikladne mjere;
- i) imenovati Zamjenika predstojnika, Tajnika i Ekonoma i članove Ekonomskoga vijeća, kada je to potrebno, saslušavši mišljenje predstojnika u vezi s tim;
- j) odobriti planirani godišnji proračun i završni račun kao i izvanredne administrativne aktivnosti TKIM-a;
- k) potpisati, zajedno s Velikom kancelarom i s Dekanom KBF-a te Predstojnikom TKIM-a, akademske diplome stečene na TKIM-u.

2.2. Predstojnik i Zamjenik predstojnika

Članak 15.

Predstojnik TKIM-a se izabire između trojice stalnih nastavnika koje predloži Vijeće TKIM-a, a imenuje ga Veliki kancelar nakon što dobije pozitivno mišljenje Fakultetskoga vijeća i „nihil obstat“ Moderadora.

Članak 16.

Postupak izbora i imenovanja Predstojnika određuje se pravilnikom TKIM - a.

Članak 17.

Služba Predstojnika traje pet godina i na tu dužnost može biti imenovan više puta, ali ne uzastopno.

Predstojnik ima zadaću:

- a) predstavljati TKIM pred Moderatorom, pred akademskim vlastima KBF-a i građanskim vlastima;
- b) voditi i usklađivati aktivnosti TKIM-a na disciplinskom, doktrinarnom i ekonomskom području;
- c) sazivati i predsjedati sjednicama Vijeća TKIM-a, Kolegija nastavnika i Ekonomskog vijeća;
- d) predsjedati, osobno ili po delegatu, sastancima studenata;
- e) imenovati asistente i povjerenstva;
- f) sastavljati petogodišnje izvješće o stanju i djelovanju TKIM-a i, nakon što ga odobri Vijeće Instituta, dostaviti ga dekanu KBF-a;
- g) potpisivati, zajedno s Velikom kancelarom, Dekanom KBF-a i Moderatorom, diplome stečene na TKIM-u o završenu studiju;
- h) predlagati Moderatoru imenovanje Ekonoma, Tajnika i Zamjenika predstojnika između nastavnika TKIM-a, povjeravajući im određene dužnosti na određeno vrijeme;
- i) razmatrati zahtjeve i žalbe nastavnika i studenata. Najteže slučajeve, koje ne uspije riješiti Vijeće TKIM-a, nastoji riješiti uz pomoć Moderadora i KBF-a.

Članak 18.

Moderator može, na prijedlog predstojnika TKIM-a, imenovati Zamjenika predstojnika na određeno vrijeme. Prava i obveze Zamjenika uređuju se pravilnikom.

2.3. Vijeće TKIM-a

Članak 19.

Vijeće TKIM-a ima izravnu i posebnu odgovornost TKIM-a. Čine ga: Predstojnik TKIM-a, njegov zamjenik, svi stalni nastavnici, Dekan KBF-a ili njegov delegat, delegat Moderadora,

dva predstavnika ne-stalnih nastavnika koje izaberu između sebe u skladu s Pravilnikom, predstavnik studenata kojega svake godine biraju studenti u skladu s Pravilnikom, Predstojnik Katehetskog ureda Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije, te Tajnik TKIM-a koji ujedno vodi zapisnik.

Članak 20.

Predstojnik, u skladu s pravilnikom, saziva redovite i izvanredne sjednice Vijeća TKIM-a i predsjedava im.

Članak 21.

Vijeće TKIM-a ima zadaću:

- a) utvrditi Plan studija, tekst Statuta i pravilnika i zatražiti odobrenja od Moderadora i KBF-a;
- b) tajnim glasovanjem izabrati trojicu (3) stalnih nastavnika za službu Predstojnika i predložiti ih Moderatoru;
- c) predložiti Moderatoru imenovanje nastavnika;
- d) odobriti petogodišnje izvješće o stanju i djelovanju TKIM-a koje priprema Predstojnik;
- d) predložiti izmjene pravilnika i dostaviti ih na odobrenje Fakultetskom vijeću KBF-a.

Članak 22.

§ 1. Vijeće TKIM-a obavlja poslove iz svoga djelokruga na sjednicama. Vijeće može odlučivati ako je na sjednicama nazočna natpolovična većina ukupnoga broja njegovih članova.

§ 2. Vijeće TKIM-a donosi odluke natpolovičnom većinom glasova nazočnih članova, izuzevši slučajeve u kojima Zakon, ovaj Statut i drugi opći akti određuju drukčije.

§ 3. Rad Vijeća TKIM-a i način donošenja odluka pobliže se određuje Poslovníkom o radu Vijeća TKIM-a u skladu sa Statutom.

§ 4. Kada se razmatraju pitanja koja se tiču Kolegija nastavnika, predstavnik studenata ne sudjeluju u raspravi i glasovanju.

§ 5. Tajnik TKIM-a i predstojnik Katehetskog ureda sudjeluju na sjednicama i u raspravama, ali nemaju pravo glasa.

Članak 23.

Kolegij nastavnika čine svi nastavnici, bilo kojega statusa i naslova, koji predaju na TKIM-u. To je savjetodavno tijelo, koje raspravlja o provođenju nastave i unaprjeđenju akademskoga rada i života na TKIM-u. Kolegij vodi, saziva njegove sjednice i predsjedava im Predstojnik, koji u odsutnosti za to delegira Zamjenika predstojnika. Predstojnik saziva Kolegij nastavnika najmanje jednom godišnje, i kada to zatraži većina njegovih članova.

3. Uprava i tajništvo

Članak 24.

Tajništvo je ustrojbeno tijelo TKIM-a za obavljanje stručno-administrativnih poslova kojim upravlja Predstojnik, uz pomoć drugih tijela TKIM-a.

Članak 25.

Tajništvo TKIM-a ima zadaću obavljati:

- a) stručno-administrativne poslove vezane uz evidenciju, pripreme i ukupnu koordinaciju izvođenja stručne preddiplomske i diplomske nastave;
- b) pravne i opće poslove za TKIM;
- c) finansijsko-knjigovodstvene poslove i materijalno poslovanje TKIM-a
- d) pomoćne i tehničke poslove;
- e) druge poslove potrebne za uspješan rad TKIM-a utvrđene ovim Statutom i drugim aktima TKIM-a.

4. Knjižnica

Članak 26.

§ 1. Vijeće TKIM-a i Ekonomsko vijeće brine se oko potrebne logističke, didaktičke i informatičke potpore radi ostvarenja obrazovnih ciljeva TKIM-a, posebno za kvalitetno pripremanje i održavanje predavanja i seminara.

§ 2. TKIM koristi svoju priručnu knjižnicu, knjižnicu Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru, i knjižnicu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

V. RED STUDIJA

1. Tijek teološko-katehetskog i religijsko-pedagoškog studija

Članak 27.

§ 1. Na TKIM-u se izvodi petogodišnji teološko-katehetski i religijsko-pedagoški studij u dva ciklusa i ustrojava se prema odredbama Kongregacija za katolički odgoj.

§ 2. TKIM može, u skladu s crkvenim potrebama i propisanoj zakonskoj proceduri, uz suglasnost akademskih vlasti KBF-a i odobrenje Kongregacije za katolički odgoj, ustrojiti i ponuditi petogodišnji studij u dva ciklusa u suradnji sa srodnim studijskim programima na javnim sveučilištima.

§ 3. TKIM može, na prijedlog dijecezanskoga biskupa i radi potreba trajnoga stručnog usavršavanja vjernika laika, svećenika i redovnika, imajući u vidu koncept cjeloživotnoga obrazovanja, ponuditi različite programe pastoralno-katehetskog usavršavanja. Program donosi Vijeće TKIM-a, a odobrava ga Fakultetsko vijeće KBF-a. TKIM polazniku, po završetku programa, izdaje potvrdu o završenom programu.

Članak 28.

§ 1. Studij na TKIM-u traje pet (5) godina, i izvodi se kao redoviti studij u dva susljedna ciklusa studija (3+2): trogodišnji preddiplomski studij religijske pedagogije i katehetike i dvogodišnji diplomski studij religijske pedagogije i katehetike.

§ 2. Oba ciklusa studija usklađena su s europskim sustavom prijenosa bodova (dalje: ECTS), po kojem se jednom godinom studija u pravilu stječe 60 ECTS bodova.

1.1. Preddiplomski ciklus studija

Članak 29.

§ 1. Preddiplomski studij traje tri godine ili šest semestara. Svaki semestar opterećen je s 30 ECTS bodova što iznosi ukupno 180 bodova za cijeli preddiplomski studij.

§ 2. Preddiplomski studij obuhvaća, uz osnovne filozofske predmete, sve osnovne teološke discipline s potrebnim uvodom u znanstvenu metodu.

§ 3. U preddiplomskom ciklusu studija predaju se sljedeće discipline: Povijest filozofije; Sustavna filozofija, Sveto Pismo, Uvod u teologiju, Osnovno bogoslovlje, Dogmatsko bogoslovlje, Moralna teologija, Duhovno bogoslovlje, Patrologija, Povijest Crkve, Liturgika, Kanonsko pravo, Opća pedagogija, Opća psihologija, Osnovna religijska pedagogija i katehetika, Didaktika, izborni predmeti, seminari i vježbe.

1.2. Diplomski ciklus studija

Članak 30.

§ 1. Diplomski studij traje dvije godine ili četiri semestra. Svaki semestar opterećen je s 30 ECTS bodova što iznosi ukupno 120 bodova za cijeli diplomski studij.

§ 2. Diplomski studij, osim predmeta koji se odnose na neke od navedenih disciplina, posebice onih svojstveno teoloških, obuhvaća discipline, seminare i vježbe iz praktične teologije odnosno pastoralne teologije, religijske pedagogije i katehetike te discipline humanističkih i društvenih znanosti važnih za religijsko-pedagošku specijalizaciju studenata, kao što su filozofija odgoja, razvojna, pedagoška i socijalna psihologija, psihologija i sociologija religije, komunikacijske znanosti i drugo.

2. Poznavanje stranih jezika

Članak 31.

§ 1. Kandidat preddiplomskoga ciklusa studija, za postignuće akademskog stupnja prvostupnika (*baccalaureus*) religijske pedagogije i katehetike, treba poznavati jedan suvremeni strani jezik tako da može s razumijevanjem čitati tekstove na tome jeziku;

§ 2. Kandidat diplomskoga ciklusa studija, za postignuće akademskoga zvanja magistra (*master*) religijske pedagogije i katehetike, treba poznavati dva strana jezika tako da može s razumijevanjem čitati tekstove na tim jezicima.

§ 3. Poznavanje i provjera poznavanja stranih jezika određuje se pravilnikom.

3. Nastava i ispiti

Članak 32.

Akadska godina započinje 1. listopada tekuće, a završava 30. rujna iduće godine. Radni kalendar uređuje se po semestrima u skladu s Zakonom i crkvenom liturgijskom godinom, vodeći računa o zakonskoj obvezi trajanja semestra.

Članak 33.

Nastava se izvodi tijekom 30 tjedana u akademskoj godini. Radni tjedan obuhvaća zakonski predviđeni broj radnih sati, a tjedni broj sati ne može biti manji od 20 niti veći od 30 sati.

Članak 34.

Student je dužan prisustvovati predavanjima i sudjelovati u vježbama i seminarima, prema pravilniku.

Članak 35.

§ 1. Ispiti se polažu iz svakoga predmeta pojedinačno.

§ 2. Ispiti se u pravilu polažu u istoj akademskoj godini u kojoj su odslušani. Pravilnikom se određuje koje ispite, koliko ispita i pod kojim uvjetima, odnosno koliko ECTS bodova student može prenijeti u sljedeću godinu.

§ 3. Ispiti se organiziraju i provode prema Zakonu, prema Pravilniku o studiranju na TKIM-u koji je usklađen s Pravilnikom o studiranju na KBF-u.

§ 4. Ispitni rokovi utvrđuju se za cijelu akademsku godinu prije početka akademske godine.

§ 5. Pravilnikom o studiranju na TKIM-u pobliže se uređuju pravila o ispitima (pisani, usmeni, praktični dio ispita, sustav uvjeta i sl.), o žalbi na ocjenu, o postupku ponavljanja ispita, sadržaju, obliku i načinu vođenja isprava o ispitima, o osiguranju javnosti na ispitima, pravu uvida u ispitne rezultate, i o drugim pitanjima.

4. Plan i program studija (curriculum)

Članak 36.

§ 1. Studij se ustrojava prema studijskom planu i programu koji donosi TKIM, a usvaja ga KBF i odobrava Kongregacija za katolički odgoj.

§ 2. Kod donošenja studijskoga programa treba se osobito brinuti da studij bude:

- a) na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih znanja, sposobnosti i vještina;
- b) usklađen s crkvenim i društvenim prioritetima i potrebama profesionalnoga područja;
- c) usporediv s akreditiranim programima u zemljama Europske unije.

§ 3. Studijski se program donosi u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i općim aktima, te sadrži:

- a) opis studija;
- b) trajanje studija;
- c) akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija;
- d) uvjete upisa na studij;
- e) ishode učenja koji se stječu ispunjenjem studijskih obveza ukupnog studijskog programa;
- f) okvirne sadržaje obveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu izvedbu;
- g) bodovnu vrijednost svakoga predmeta određenu u skladu s ECTS;
- h) oblike provođenja nastave i načina provjere znanja za svaki predmet;
- i) popis predmeta koje student može izabrati s drugih učilišta, odnosno stručnih studija;

- j) uvjete upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija te uvjete upisa pojedinoga predmeta ili grupe predmeta;
- k) način završetka studija;
- l) odredbe o tome mogu li i pod kojim uvjetima studenti, koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja, nastaviti studij.

§ 4. Studijski planovi i programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

§ 5. Studijskim programom određeno je 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

§ 6. Broj ECTS bodova za pojedini predmet određuje se prema broju sati nastave, (predavanja, vježbe, seminari), potrebnom vremenu rada studenta na samostalnim zadacima, osobito čitanju i razumijevanju obvezatne literature, potrebnom vremenu za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje i potrebnom vremenu koje akademsko osoblje provodi u pružanju pomoći studentu u stjecanju potrebnoga znanja.

§ 7. Jedan ECTS bod predstavlja 25 sati ukupnog opterećenja studenta kroz sve oblike njegovog rada na određenom predmetu.

4.1. Izvedbeni plan studija

Članak 37.

§ 1. Studij se izvodi prema izvedbenom nastavnom planu koji donosi Vijeće TKIM-a. On se objavljuje prije početka nastave u odnosnoj akademskoj godini.

§ 2. Izvedbenim nastavnim planom i programom utvrđuju se:

- a) nastavnici i suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu;
- b) mjesta izvođenja nastave;
- c) početak i završetak te satnica izvođenja nastave;
- d) oblici nastave (predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, provjere znanja i sl.);
- e) način polaganja ispita;
- f) ispitni rokovi;
- g) popis obvezatne i preporučene literature za svaki predmet;
- h) mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku;
- i) ostale važne činjenice za uredno izvođenje nastave.

VI. AKADEMSKI STUPNJEVI, TITULE I DIPLOME

Članak 38.

§ 1. Katolički bogoslovni fakultet Univerziteta u Sarajevu podjeljuje akademske stupnjeve i titule stečene na TKIM-u.

§ 2. Akademski stupnjevi na TKIM-u su bakalaureat i magisterij (master), a akademske titule su prvostupnik (baccalaureus) religijske pedagogije i katehetike i magistar (master) religijske pedagogije i katehetike.

§ 3. Završetkom trogodišnjeg preddiplomskoga studija s ostvarenih 180 ECTS bodova, stječe se titula i diploma provostupnika (*baccalaureus*) religijske pedagogije i katehetike.

§ 4. Završetkom dvogodišnjeg diplomskoga studija s ostvarenih 120 ECTS bodova stječe se titula i diploma magistra (*master*) religijske pedagogije i katehetike.

§ 5. Diplom o završenom studiju na TKIM-u izdaje KBF, potpisuje Dekan i stavlja suhi pečat, a supotpisuju Veliki kancelar KBF-a, Moderator i Predstojnik TKIM-a te Rektor Univerziteta. Diplomuručuje dekan ili njegov delegat te predstojnik TKIM-a.

§ 6. KBF studentima TKIM-a, uz stečenu diplomu, izdaje Dodatak diplomi za svaki završeni ciklus studija, prema odredbama utvrđenim Pravilnikom KBF-a i TKIM-a.

§ 7. Do izdavanja diplome, studentu se daje uvjerenje kao javna isprava o završenom ciklusu studija kojom se potvrđuje da je student ispunio sve uvjete za stjecanje akademskog stupnja iz završenoga ciklusa studija. Uvjerenje se izdaje u roku od 7 dana od nadnevka završetka studija i vrijedi do izdavanja diplome.

Članak 39.

§ 1. Za postignuće akademskog stupnja prvostupnika (*baccalaureus*) religijske pedagogije i katehetike, student treba:

- a) biti redoviti student TKIM-a;
- b) pohađati i položiti sve ispite pojedinih disciplina iz prvoga ciklusa;
- c) poznavati jedan suvremeni strani jezik tako da može s razumijevanjem čitati tekstove na tome jeziku;
- d) izraditi završni rad u pisanu obliku pod vodstvom mentora i javno ga obraniti pred povjerenstvom;
- e) uspješno izložiti jednu od tema izabranih između predloženih tema tezarija pred povjerenstvom od tri nastavnika, koje imenuje predstojnik.

§ 2. Za postignuće akademskoga stupnja magistra (*master*) religijske pedagogije i katehetike, student treba:

- a) biti redoviti student TKIM-a;
- b) pohađati i položiti sve pojedinačne ispite iz drugoga ciklusa;
- c) poznavati dva strana jezika tako da može s razumijevanjem čitati tekstove na tim jezicima;
- d) napisati diplomski rad pod vodstvom mentora;
- e) javno obraniti diplomski rad pred povjerenstvom, koje imenuje predstojnik.

§ 3. Uvjeti i pravila za izradu pismenoga rada te polaganja završnoga ispita (tezarija) i diplomskoga ispita određuju se pravilnikom.

VII. NASTAVNICI I SURADNICI

Članak 40.

§ 1. Nastavnici i suradnici na TKIM-u, uz poslove utvrđene Zakonom i drugim propisima, sudjeluju i u upravljanju TKIM-om, u radu Vijeća TKIM-a i drugih radnih tijela.

§ 2. Nastavnici i suradnici u svom radu, djelovanju i ponašanju moraju se držati etičkih normi, načela znanstvene istine i kritičnosti te štiti ugled TKIM-a. Etički kodeks nastavnika sadržava odredbe ponašanja nastavnika i suradnika u svim prigodama.

§ 3. Nastavnici se trebaju odlikovati vrlinama, pravovjernošću, cjelovitošću katoličkoga nauka, marljivošću u službi i revnošću u evangelizaciji.

§ 4. Službu naučavanja u stvarima vjere i ćudoređa nastavnici trebaju obavljati u punom zajedništvu s Crkvenim učiteljstvom na ćelu s rimskim Prvosvećenikom.

1. Stalni i ne-stalni nastavnici

Ćlanak 41.

Nastavnici na TKIM-u se dijele na stalne i na ne-stalne nastavnike.

Ćlanak 42.

Moderator se brine da TKIM ima potreban broj stalnih i ne-stalnih nastavnika i osigurava im prikladnu nadoknadu.

Ćlanak 43.

Izvođenje dijela nastave na TKIM-u, mogu preuzeti i stalni nastavnici KBF-a, u skladu sa Sporazumom.

Ćlanak 44.

§ 1. Stalni i ne-stalni nastavnici TKIM-a, uz poslove utvrđene Zakonom i drugim propisima, sudjeluju i u radu uprave TKIM-a, u radu Vijeća TKIM-a i drugih radnih tijela.

§ 2. Stalni i ne-stalni nastavnici mogu biti opozvani iz nastavničke službe zbog moralnih, doktrinarnih i disciplinarnih razloga.

1.1. Stalni nastavnici

Ćlanak 45.

Stalni su nastavnici oni koji se s punim radnim vremenom posvećuju poučavanju, znanstvenom istraživanju i drugim akademskim obvezama, tako da ne mogu istovremeno imati pastoralna i akademska zaduženja - u drugim crkvenim ili građanskim akademskim ustanovama - s punim radnim vremenom, koja im onemogućavaju izvršiti navedene zadace.

Ćlanak 46.

TKIM osigurava najmanje pet stalnih nastavnika za održavanje sveučilišne nastave u prvom i drugom ciklusu studija. Za svaku od sljedećih disciplina osigurava se po jedan stalni nastavnik:

- a) Sveto Pismo,
- b) Dogmatska teologija,
- c) Moralno-pastoralna teologija,
- d) Filozofija,
- e) Druge humanističke znanosti.

Ćlanak 47.

§ 1. Stalni nastavnici moraju imati akademski stupanja doktorata stečena na nekom crkvenom učilištu, kada su u pitanju crkveni predmeti; kada je, pak, riječ o necrkvenim predmetima, traži se da imaju naslov drugoga stupnja visokih studija.

§ 2. Da bi netko bio uvršten među stalne nastavnike, treba pokazati sposobnost istraživačkoga rada, posvetiti se službi poučavanja i akademskom praćenju studenata, aktivno sudjelovati u životu TKIM-a i tijelima koja su s njim povezana.

Članak 48.

Fakultetsko vijeće KBF-a daje mišljenje o priklanosti i vodi postupak izbora i promaknuća stalnih nastavnika TKIM-a u suradnička i znanstveno-nastavna zvanja docenta, izvanrednoga i redovitoga profesora, asistenta i višeg asistenta, kada oni ispunjavaju uvjete, u skladu sa Zakonom, Statutom KBF-a i ovim Statutom.

Članak 49.

Stalni nastavnici, da bi pokrenuli postupak izbora u suradnička i znanstveno-nastavna zvanja docenta, izvanrednoga i redovitoga profesora, asistenta i višeg asistenta, moraju imati pisanu suglasnost Moderadora kao i vlastitoga crkvenoga i redovničkoga poglavara, kad se radi o klericima koji nisu inkardinirani u Mostarsko-duvanjsku i Trebinjsko-mrkansku biskupiju.

1.2. Ne-stalni nastavnici i vanjski suradnici

Članak 50.

§ 1. Ne-stalni nastavnici – vanjski suradnici i gosti, moraju imati doktorat ili barem kanonski lincencijat postignut na crkvenom učilištu ili neku istovrijednu titulu, trebaju pokazati sposobnost za istraživački rad i posjedovati dobre sposobnosti poučavanja.

§ 2. Ne-stalne nastavnike – vanjske suradnike i goste, imenuje Moderator na prijedlog predstojnika TKIM-a, podjeljuje im „missio canonica“ ili „venia docendi“, poštujući zajedničke i personale ovlasti KBF-a i TKIM-a.

§ 3. Vanjskom suradniku ne može se povjeriti više od tri predmeta za poučavanje.

§ 4. Nastavnike asistente imenuje Predstojnik na prijedlog stalnoga nastavnika, uz odobrenje Vijeća instituta. Njihovu znanstvenu i didaktičku zadaću određuje predstojnik u dogovoru s Vijećem TKIM-a. Asistenti imaju zadaću:

- a) pomagati stalnom nastavniku u poučavanju, u seminarima i vježbama, i u pripremanju znanstvenih sastanaka;
- b) surađivati u provođenju ispita;
- c) pomagati studentima u izradi seminarskih, završnih i diplomskih radova, pod vodstvom redovitoga nastavnika.

2. Izbor u znanstveno-nastavna zvanja

Članak 51.

Suradnička zvanja na TKIM-u su asistent i viši asistent, a znanstveno-nastavna zvanja su docent, izvanredni profesor i redoviti profesor.

Članak 52.

Postupak izbora u suradnička i znanstveno-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta na TKIM-u, uz propisane uvjete i proceduru, provodi KBF sukladno Zakonu, Statutu KBF-a, ovom Statutu i Sporazumu.

Članak 53.

§ 1. Pristupnik može biti izabran u suradničko i znanstveno-nastavno zvanje ako ispunjava sljedeće minimalne uvjete za izbor:

- a) asistent: odgovarajući stupanj s 300 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
- b) viši asistent: stupanj drugog ciklusa studija (magisterij znanosti/licencijat);
- c) docent: znanstveni stupanj doktora u oblasti za koju se bira, najmanje tri znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
- d) izvanredni profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju docenta, najmanje pet znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalna metoda, sve nakon izbora u zvanje docenta, te mentorstvo najmanje jednom kandidatu za stupanj drugog ciklusa studija;
- e) redoviti profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju izvanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon stjecanja zvanja izvanrednog profesora, te mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stupanj drugog i trećeg ciklusa studija.

§ 2. Izbor u suradnička i znanstveno-nastavna zvanja, sukladno Zakonu, vrši se na određeno izbornu razdoblje:

- a) asistent na razdoblje od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
- b) viši asistent na razdoblje od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stupanj doktorata;
- c) docent na razdoblje od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
- d) izvanredni profesor na razdoblje od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
- e) redoviti profesor trajno.

3. Ugovori o radu

Članak 54.

§ 1. TKIM sa stalnim nastavnicima sklapa ugovor o radu, a s ne-stalnim nastavnicima sklapa ugovor o djelu, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom TKIM-a.

§ 2. Sa stalnim nastavnicima, izabranima na znanstveno-nastavna radna mjesta, zaključuje se ugovor o radu na određeno vrijeme na razdoblje na koji je osoba izabrana, s obvezom provođenja ponovnog izbora ili napredovanja u skladu sa Zakonom.

§ 3. Obveza provođenja ponovnog izbora prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitoga profesora.

§ 4. Zaposleniku na znanstveno-nastavnom radnom mjestu na TKIM-u, istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života, prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

§ 5. Zaposlenik na znanstveno-nastavnom radnom mjestu ostaje u radnom odnosu na TKIM-u do navršene 70. godine života, ukoliko na to mjesto nije izabran drugi nastavnik i ukoliko mu to omogućava odluka o izboru u zvanje.

§ 6. Završetkom studijske godine u kojoj navršava 70 godina života nastavniku prestaje mogućnost nastavničkog rada na TKIM-u.

§ 7. Ugovor o djelu s vanjskim suradnikom i gostom sklapa se na jednu godinu. Vijeće TKIM-a može predložiti da vanjski suradnik, nastavnik glavnih predmeta, nakon uzastopna petogodišnjeg poučavanja, dobije petogodišnji mandat.

§ 8. Nastavnici, stalni i ne-stalni, mogu prestati s radom na TKIM-u zbog vlastitih razloga ili isteka mandata.

4. Stegovna odgovornost

Članak 55.

§ 1. Nastavnici i suradnici stegovno odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda TKIM-a u skladu s Etičkim kodeksom, Statutom i drugim općim aktima.

§ 2. Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja bilo predviđeno Etičkim kodeksom, Statutom i drugim općim aktima TKIM-a kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena određena stegovna mjera.

§ 3. Za povrede iz § 2 ovog članka, mogu se izreći sljedeće stegovne mjere:

- a) opomena;
- b) javna opomena;
- c) ukor;
- d) novčana kazna;
- e) pisano upozorenje pred otkaz ugovora o radu;
- f) otkaz ugovora o radu.

§ 4. U slučaju suspenzije i otpuštanja nastavnika iz nastavničke službe, posebno zbog teških doktrinarnih i moralnih razloga, Moderator treba prikupiti potrebne dokaze o nedopuštenu ponašanju i ustrajavanju u takvu stanju.

§ 5. Moderator, nakon što prikupi potrebne dokaze i sasluša Vijeće TKIM-a, može zbog teških i opravdanih razloga, koje mora priopćiti nastavniku i pružiti mu priliku za očitovanje i opravdanje, dotičnoga nastavnika razriješiti službe.

VIII. STUDENTI

1. Stjecanje statusa studenta

Članak 56.

Status studenta stječe se upisom na preddiplomski ili diplomski studijski program TKIM-a pod uvjetima propisanim Zakonom i ovim Statutom.

Članak 57.

§ 1. Na TKIM se mogu upisati vjernici laici i članovi redovničkih zajednica sa završenom četverogodišnjom srednjom školom.

Članak 58.

§ 1. Način i uvjeti upisa na TKIM određuju se Pravilnikom.

§ 2. Odluku o upisu studenata i broju upisa redovitih studenata donosi Vijeće TKIM-a.

§ 3. Natječaj za upis studenata raspisuje se dva mjeseca prije termina određena za upis studenata. Natječaj za upis mora sadržavati: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose, rokove za prijavu za natječaj i upis.

§ 4. Pravo upisa stječe kandidat koji podnese potrebne dokumente o završenom srednjoškolskom školovanju ili ciklusu studija, i druge dokumente potrebne za upis. Za upis na preddiplomski ciklus studija kandidat treba imati uspješno završen razredbeni postupak.

Članak 59.

§ 1. Pristupnik stječe pravo upisa prema postignutim bodovima u razredbenom postupku.

§ 2. Kriteriji odabira kandidata su: vrsta završena školovanja, uspjeh u prethodnom školovanju, uspjeh na razredbenom ispitu ili drugom ispitu, te drugi kriteriji (posebna znanja, vještine ili sposobnosti) koje utvrdi TKIM.

§ 3. TKIM može utvrditi kriterije za izravni upis na studij (bez obveze polaganja razredbenog ispita).

Članak 60.

Za upis na TKIM, nakon uspješno završena razredbenog postupka, kandidati moraju priložiti sljedeće dokumente:

- a) vlastoručno napisanu i potpisanu molbu,
- b) izvadak iz matične knjige rođenih,
- c) krsni list,
- d) preporuka vlastitoga župnika ili preporuku redovničkoga poglavara za članove redovničkih zajednica,
- e) originalne isprave o završenoj četverogodišnjoj srednjoj školi (ili ovjerenu kopiju),
- f) uvjerenje o državljanstvu,
- g) dvije fotografije za indeks.

Članak 61.

Status studenta stječe se upisom na TKIM, a dokazuje se odgovarajućom studentskom ispravom.

Članak 62.

§ 1. Studenti mogu biti redoviti, gosti i slušači.

§ 2. Redoviti su studenti oni koji redovito pohađaju program preddiplomskoga i diplomskoga ciklusa studija s punom nastavnom satnicom (puno radno vrijeme), i pridržavaju se discipline i propisa o pohađanju studija i polaganju ispita, utvrđenih Statutom i Pravilnikom TKIM-a.

§ 3. Studenti gosti jesu oni koji ne kane postići akademski stupanj, nego žele pohađati predavanja određenih predmeta i polagati ispite koji će im se eventualno priznati na nekom drugom učilištu.

§ 4. Studenti slušatelji jesu oni koji ne kane postići akademski stupanj, nego žele odslušati neka predavanja, za što im se izdaje samo potvrđnica o pohađanju tih predavanja.

§ 5. Trošak redovita studija (studijskoga programa) dijelom ili u cijelosti subvencionira se iz proračuna nadležnih institucija za visoko školstvo ovisno o uspjehu koji je student postigao u razredbenom postupku, odnosno na pojedinoj godini studija.

Članak 63.

Status redovitog studenta koji studira uz potpunu subvenciju iz županijskih /kantonálnih/ proračuna prestaje ako studenta dva puta obnovi godinu u tijeku studija, ali može nastaviti studij u statusu samofinancirajućega studenata.

Članak 64.

Status redovita studenta koji studira uz potpunu subvenciju iz županijskih /kantonálnih/ proračuna prestaje ako student dva puta zaredom obnovi istu studijsku godinu i ne ispuni uvjete za upis u narednu studijsku godinu, ali može nastaviti studij u statusu samofinancirajućega studenata.

Članak 65.

Student stječe pravo upisa u višu godinu studija ako je ispunio sve obveze utvrđene studijskim programom u skladu s ovim *Statutom* i drugim aktima TKIM-a.

Članak 66.

§ 1. Student može ponovno upisati istu godinu studija samo jedanput, i to ako je ostvario najmanje 30 ECTS bodova u godini koju ponavlja.

§ 2. Ukoliko student ne ispunjava uvjete propisane odredbom § 1 ovoga članka, gubi status redovitog studenta.

Članak 67.

Rok za dovršenje studija, računajući od prve godine upisa na studij, može biti najdulje deset (10) godina.

Članak 68.

Uvjeti i način prelaska s nekoga crkvenog učilišta na TKIM određuje se pravilnikom.

Članak 69.

Studentima, odnosno skupinama prvoga i drugoga ciklusa studija mogu se imenovati voditelji koji im pomažu tijekom studija te prate rad studenata i njihovih postignuća. Poblježe odredbe o voditelju studenata određuje se pravilnikom.

2. Prava i obveze studenta

Članak 70.

§ 1. Student ima pravo na:

- a) nazočnost svim oblicima nastave (predavanjima, seminarima i drugi oblicima nastave);
- b) kvalitetan studij i obrazovni proces kako je to predviđeno studijskim programom;
- c) blagovremeno i točno informiranje o svim pitanjima koji se odnose na studij;
- d) ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana na TKIM-u;
- e) zdravstvenu zaštitu u skladu sa Zakonom;
- f) sudjelovanje u stručnom i znanstvenom radu;
- g) konzultacije i mentorski rad;
- h) slobodu mišljenja i iskazivanja stavova tijekom nastave i drugih aktivnosti na TKIM-u;
- i) slobodno korištenje knjižnica i ostalih izvora informacija;
- j) upisivanje predmeta iz drugih programa, sukladno *Statutu*;
- k) izjašnjavanje o kvaliteti (ocjenjivanje) nastave i nastavnika;
- l) priznanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova s ciljem osiguranja mobilnosti;
- m) sudjelovanje u postupku izbora za studentsko predstavničko tijelo i druga tijela sukladno ovom *Statutu*;
- n) zaštitu u slučaju povrede neko od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktom
- o) sudjelovanje u odlučivanju, sukladno *Statutu* TKIM-a;
- p) pritužbu za slučaj povrede nekoga od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktima;
- q) sudjelovanje u radu studentskih organizacija;
- r) mirovanje prava i obveza;
- s) psihološku, duhovnu i druge oblike savjetodavne sukladno općem aktu TKIM-a;
- t) druga prava predviđena *Statutom* i drugim općim aktima TKIM-a.

§ 2. Ostvarivanje prava i obaveza nazočnosti svim oblicima nastavnih aktivnosti redovni student izvršava i sa 10% izostanaka u odnosu na ukupni fond sati nastavnih aktivnosti na predmetu. Izuzetno, ukoliko za to postoje opravdani razlozi (kraća bolest, angažmani studenta u projektima i poslovima izvan TKIM-a, radionice, znanstvene ili umjetničke smotre, skupovi, obiteljski razlozi), koji moraju biti pisano dokumentirani, studenti mogu izostati i do 20% fonda sati nastavnih aktivnosti na predmetu.

§ 3. Student ima obvezu:

- a) poštivati pravila studija i druge opće akte TKIM-a i KBF-a;
- b) uredno izvršavati svoje nastavne i druge obveze na TKIM-u;
- c) pridržavati se pravila kulturnog ponašanja i pristojnosti prema nastavnicima, suradnicima i drugim zaposlenicima TKIM-a, kao i prema studentima, građanima i drugim osobama u prostorijama TKIM-a;
- d) poštivati kućni red TKIM-a i etički kodeks.

§ 4. Redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja, prava na subvencionirano stanovanje i prehranu te druga prava sukladno Zakonu i na njemu utemeljenim propisima. Razina navedenih prava i visina financijske participacije samog studenta uređuje se odgovarajućim propisima, pri čemu uspjeh na razredbenom ispitu ili na studiju može biti predviđen kao mjerilo za utvrđivanje razine prava.

§ 5. Studentu prava i obveze miruju u slučaju

- a) služenja vojnoga roka,
- b) porodičnog odsustva,
- c) dulje bolesti,

- d) redovničkog novicijata,
- e) drugih opravdanih razloga prekida studija.

§ 6. Na mirovanje prava i obveza studenta primjenjuju se propisi Zakona, Statuta i drugih općih akata TKIM-a.

§ 7. TKIM provodi studentsku evaluaciju studija putem ankete ili na drugi primjereni način. Rezultati evaluacije služe planiranju studijskog, znanstvenog i stručnog programa.

3. Prestanak statusa studenta

Članak 71.

Osoba gubi status studenta na TKIM-u:

- a) kada završi studij;
- b) kada se ispiše s TKIM-a;
- c) kada je isključena sa studija po postupku i uz uvjete utvrđene Zakonom, ovim Statutom ili drugim općim aktom;
- d) kada ne završi studij u roku utvrđenu ovim Statutom ili drugim općim aktom;
- e) iz ostalih razloga utvrđenih ovim Statutom ili drugim općim aktom.

4. Evidencije o studentima

Članak 72.

§ 1. TKIM vodi sljedeće evidencije s osobnim podacima studenata:

- a) evidenciju prijavljenih za upisni postupak koja uključuje i rezultate postupka,
- b) osobnu evidenciju upisanih studenata,
- c) evidenciju o uspjehu na ispitu,
- d) evidenciju izdanih isprava o završetku studija te stečenih akademskih naziva i stupnjeva,
- e) te druge evidencije sukladno Zakonu i ovom Statutu;

§ 2. Evidencije iz § 1 ovoga članka TKIM trajno pohranjuje.

5. Ocjene

Članak 73.

§ 1. Uspjeh studenta na ispitu i drugim provjerama znanja izražava se sljedećim ocjenama: 5 – odličan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan. U indeks i/ili drugu odgovarajuću ispravu i/ili evidenciju studenta unose se prolazne ocjene: 5, 4, 3, 2.

§ 2. Student ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) nije položio ispit. Ova se ocjena unosi samo u prijavnicu.

§ 3. Studijskim programom može se utvrditi da se neki oblici nastave provode bez ocjenjivanja, ili da se ocjenjuju opisno.

6. Provjera znanja

Članak 74.

§ 1. Znanje studenta može se provjeravati i ocjenjivati tijekom nastave, a konačna se ocjena utvrđuje na ispitu.

§ 2. Pravo uvida u ispitne ishode ima osoba koja za to dokaže pravni interes.

7. Ispitni rokovi

Članak 75.

§ 1. Ispitni su rokovi redoviti i izvanredni.

§ 2. Redoviti ispitni rokovi jesu: zimski, ljetni i jesenski. Redoviti ispitni rok traje najmanje četiri tjedna. Izvanredne ispitne rokove utvrđuje TKIM godišnjim izvedbenim planom.

§ 3. Općim aktom TKIM-a o pravilima studija pobliže se uređuje: vrijeme između izlazaka na ispit, način ispitivanja (predmetni nastavnik, nastavničko povjerenstvo), žalbu na ocjenu i postupak ponavljanja ispita.

8. Žalba na ocjenu

Članak 76.

Student koji nije zadovoljan postignutom ocjenom može u roku od 24 sati nakon priopćenja ocjene, pisano od predstojnika zatražiti polaganje ispita pred nastavničkim povjerenstvom u skladu sa Zakonom i općim aktom TKIM-a.

9. Studentski zbor

Članak 77.

Studenti se mogu organizirati u predstavničko tijelo na TKIM-u s ciljem zastupanja interesa studenata i pružanja vlastitoga doprinosa ostvarivanju obrazovnih, nastavnih, znanstvenih, kulturnih, akademskih i drugih društveno korisnih potreba studenata, na način i pod uvjetima predviđenim posebnim Zakonom i drugim općima aktima koji se odnose na ovo pitanje.

10. Stegovna odgovornost studenta

Članak 78.

Studenti imaju obvezu poštovati red studija i opće akte TKIM-a i KBF-a te uredno izvršavati svoje obveze.

Članak 79.

§ 1. Studenti mogu zbog povrede dužnosti i neispunjavanja obveza stegovno odgovarati.

§ 2. Lakšom povredom dužnosti i neispunjavanja obveza smatra se:

- a) nepohađanje predavanja i vježbi;
- b) ometanje nastave;
- c) oštećenje prostorija i namještaja u zgradi i ostalim prostorijama gdje se izvodi nastava;
- d) nedolično ponašanje u zgradi TKIM-a koje narušava ugled Ustanove;
- e) nedopušteno pružanje i primanje pomoći na ispitu, kao i upotreba nedopuštenih pomagala;
- f) grube povrede ponašanja učinjene prema nastavnom i drugom osoblju u zgradi TKIM-a i na drugim mjestima gdje se izvodi nastava, te nekolegijalni odnos prema studentima.

§ 3. Težom povredom dužnosti i neispunjavanja obveza smatra se:

- a) krivotvorenje isprava, potpisa nastavnika u indeksu, dokumenata i akata (uvjerenja i potvrđnica);
- b) nedozvoljeni pristup informacijskom sustavu TKIM-a ili službenim prostorijama;
- c) namjerno uzrokovana materijalna šteta TKIM-u;
- d) učestalo ponavljanje lakših povreda;
- e) druga djela kojima se grubo narušava ugled TKIM-a;
- f) sve radnje koje predstavljaju kazneno djelo u smislu Kaznenog zakona.

Članak 80.

§ 1. Zbog povrede dužnosti i neispunjavanja obveza, studentu se mogu izreći sljedeće mjere:

- a) opomena;
- b) ukor;
- c) opomena pred isključenje;
- d) isključenje sa studija do godinu dana;
- e) trajno isključenje sa studija.

§ 2. Mjere iz točke c), d) i e) § 1 ovog članka mogu se izreći samo za teže povrede dužnosti i neispunjavanja obveza studija.

Članak 81.

§ 1. Stegovni postupak pokreće predstojnik prema službenoj dužnosti nakon saznanja za učinjenu povredu obveza. Postupak je pokrenut čim Predstojnik poduzme bilo koju radnju u cilju vođenja postupka.

§ 2. Stegovne mjere za teže povrede studentske discipline izriče Povjerenstvo za stegovnu odgovornost studenata. Povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Predstojnik imenuje predsjednika i jednog člana Povjerenstva iz reda nastavnika ili suradnika, a jednog člana iz reda studenata. Mandat Povjerenstva traje jednu akademsku godinu.

§ 3. Studentu se mora u stegovnom postupku pružiti mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za izricanje stegovne mjere.

§ 4. O usmenoj raspravi ili drugoj važnijoj radnji u postupku sastavlja se zapisnik.

§ 5. Pri izricanju stegovne mjere uzimaju se u obzir osobito: težina povrede i posljedice, stupanj odgovornosti studenta, okolnosti pod kojima je povreda učinjena, raniji rad i ponašanje studenta te druge okolnosti relevantne za izricanje stegovne mjere.

§ 6. Odluku o stegovnoj odgovornosti Povjerenstvo je dužno donijeti najkasnije u roku od dva mjeseca računajući od dana pokretanja postupka.

§ 7. Protiv odluke Povjerenstva dopuštena je žalba Vijeću TKIM-a u roku od 15 dana od dana prijema prvostupajnske odluke. Odluka Vijeća TKIM-a je konačna.

§ 8. Odluke o izrečenim stegovnim mjerama za teže povrede obaveza trajno se pohranjuju u studentskom dosjeu.

IX. ADMINISTRACIJA I POMOĆNO OSOBLJE

Članak 82.

§ 1. Uprava i administracija (tajništvo) TKIM-a ima Tajnika i, prema potrebi, Ekonomu i pomoćno osoblje (bibliotekar i dr.).

§ 2. Tajnik TKIM-a je osoba koja ima završen pravni fakultet (civilni ili crkveni), a može biti i diplomirani teolog ili religijski pedagog.

§ 3. Tajnika, Ekonomu i pomoćno osoblje, na prijedlog Predstojnika, imenuje Moderator.

Članak 83.

Tajnik TKIM-a ima zadaću:

- a) obavljati pravne poslove, tumačiti Zakon i druge propise, te obavljati druge organizacijske i tehničke poslove vezane uz rad Instituta u skladu sa *Statutom*, Zakonom i ostalim propisima;
- b) brinuti se oko uređenja i čuvanja dokumenata vezanih za upravu i rad TKIM-a, voditi studentske registre i obavljati druge administracijske poslove;
- c) pripremati i kontrolirati dokumentaciju oko upisa i evidencije studenata, plana studija, polaganja ispita;
- d) pripremati i izdavati potvrđnice ovjerene službenim pečatom TKIM-a, bilo one koje ovjerava vlastitim potpisom Tajnik, bilo one koje ovjerava Predstojnik ili drugi ovlašteni autoritet, u skladu sa *Statutom*;
- e) prikupljati i pripremati podatke o aktivnostima TKIM-a, te na temelju dokumentacije, praviti godišnje i trogodišnje izvješće;
- f) brinuti se o korespondenciji ureda;
- g) brinuti se o knjižnici, ako nema pomoćnog osoblja određenog za knjižnicu.

X. DIDAKTIČKA I EKONOMSKA SREDSTVA

Članak 84.

§ 1. TKIM je smješten u crkvenoj zgradi u ulici Nikole Šubića Zrinskog u Mostaru.

§ 2. TKIM ima priručnu knjižnicu s oko 10.000 knjiga, izvora/knjiga, rječnika i časopisa za teološki i religijsko-pedagoški studij, za redovite potrebe profesora i studenata. Studentima su na raspolaganju bogata knjižnica Hercegovačke franjevačke provincije i fakultetske knjižnice Sveučilišta u Mostaru.

Članak 85.

§ 1. Financiranje TKIM-a provodi se na temelju Zakona, ostalih zakona, međunarodnih ugovora, ovoga Statuta i drugih općih akata.

§ 2. TKIM se može sufinancirati iz proračuna nadležnih civilnih institucija i drugih izvora, što se regulira posebnim ugovorom i drugim aktima, pazeći na njegovo dostojanstvo, ugled i osnovnu zadaću.

§ 3. TKIM se financira i sufinancira iz:

- a) sredstava Osnivača;
- b) proračuna županija/kantona;

- c) vlastitih prihoda ostvarenih od školarina, istraživačkih projekata, nakladničke i druge djelatnosti;
- d) izravnih ulaganja pojedinaca, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba;
- e) donacija;
- f) ostalih izvora.

X. VRJEDNOVANJE

1. Unutarnje vrjednovanje

Članak 86.

§ 1. TKIM trajno provodi unutarnje vrjednovanje u skladu s pravilnikom.

§ 2. Tijela unutarnjeg vrjednovanja TKIM su: Vijeće i Povjerenstvo za unaprjeđenje i unutarnju periodičnu prosudbu sustava osiguranja kvalitete.

§ 3. U okviru osiguranja kvalitete na TKIM-u provode se vrjednovanja nastavnog rada, administrativnih i stručnih službi, cjelokupne razine studija, uspješnosti studiranja, te izmjena i dopuna postojećih studijskih programa.

§ 4. Ocjenu provedenih aktivnosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete te ocjenu usklađenosti sustava osiguranja kvalitete u skladu s odredbama pravilnika TKIM jednom godišnje provodi Povjerenstvo za unaprjeđenje i unutarnju periodičnu prosudbu sustava osiguranja kvalitete prema odluci predstojnika i/ili Vijeća TKIM-a.

§ 5. Način, oblik i postupak unutarnjeg vrednovanja TKIM-a uređen je pravilnikom.

2. Vanjsko vrjednovanje

Članak 87.

§ 1. TKIM provodi vanjsko vrjednovanje u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskom području visokog obrazovanja (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, skraćeno: ESG) kao i u skladu sa smjernicama Agencije Svete Stolice za prosudbu i provođenje kvalitete studija na crkvenim sveučilištima i fakultetima skraćeno: AVEPRO).

§ 2. Neovisno i periodično vanjsko vrjednovanje TKIM odvija se na temelju Zakona kao i u skladu s *Općim načelima vanjskog vrednovanja* Agencije AVERPRO.

§ 3. Vanjskom prosudbom procjenjuje se koliko TKIM vodi brigu o akademskim standardima i kvaliteti unapređivanja mogućnosti za stjecanje određenih stupnjeva obrazovanja, potpore ostvarenju misije i strateških ciljeva jedinice za osiguravanje kvalitete na TKIM-u te uspoređivanja dostignutih standarda i kvalitete s kvalitetom i standardima koji se primjenjuju na sličnim visokim učilištima u zemlji i zemljama Europske zajednice.

§ 4. Postupak provođenja vanjskog vrjednovanja odvija se kroz četiri faze: samovrjednovanje TKIM u suradnji s KBF-om i mjerodavnim tijelima za vanjsko vrjednovanje.

§ 5. Način, oblik, postupak i kriterije vanjskog vrednovanja TKIM-a utvrđen je Pravilnikom.

XI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 88.

Promjene ovoga *Statuta*, na prijedlog Vijeća TKIM-a i odobrenje Fakultetskoga vijeća KBF-a, mora odobriti Kongregacija za katolički odgoj.

Članak 89.

§ 1. Studenti koji su završili stari četverogodišnji teološko-katehetski studij i žele postići diplomu magistra (*mastera*) religijske pedagogije i katehetike prema novom studijskom ustroju i programu, mogu nastaviti studij i steći tu diplomu na TKIM-u.

§ 2. Uvjeti i konkretan način postizanja te diplome određeni su Pravilnikom TKIM-a.

Članak 90.

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči TKIM-a.

Ovaj *Statut* predložilo je Vijeće TKIM-a 4. lipnja 2016. i usvojilo Fakultetsko vijeće KBF-a u Sarajevu 7. studenoga 2016.

Predstojnik TKIM-a

Dekan KBF-a

Prof. dr. sc. Ante Pavlović

Prof. dr. sc. Darko Tomašević

Moderator TKIM-a

Mons. dr. Ratko Perić
biskup Mostarsko-duvanjske i apostolski upravitelj Trebinjsko- mrkanske biskupije

Ovaj Statut odobrila je Kongregacija za katolički odgoj Dekretom od _____ dana _____, pod brojem _____, na pet godina.

Statut Teološko-katehetskog institute u Mostaru objavljen je na oglasnoj ploči Instituta dana _____, te je stupio na snagu dana _____. godine.

Tajnik

SADRŽAJ

Povijesni osvrt	2
STATUT TEOLOŠKO-KATEHETSKOG INSTITUTA U MOSTARU	3
I. OPĆE ODREDBE	3
II. NASLOV, NARAV I SVRHA	4
III. AKADEMSKE VLASTI	5
1. Zajedničke akademske vlasti	5
1.1. Veliki kancelar	5
1.2. Dekan	5
1.3. Fakultetsko vijeće	6
2. Vlastite akademske vlasti	6
2.1. Moderator	6
2.2. Predstojnik i Zamjenik predstojnika	7
2.3. Vijeće TKIM-a	7
3. Uprava i tajništvo	8
4. Knjižnica	9
IV. RED STUDIJA	9
1. Tijek teološko-katehetskog i religijsko-pedagoškog studija	9
1.1. Preddiplomski ciklus studija	10
1.2. Diplomski ciklus studija	10
2. Poznavanje stranih jezika	10
3. Nastava i ispiti	10
4. Plan i program studija (curriculum)	11
4.1. Izvedbeni plan studija	12
V. AKADEMSKI STUPNJEVI, TITULE I DIPLOME	12
VI. NASTAVNICI I SURADNICI	13
1. Stalni i ne-stalni nastavnici	14
1.1. Stalni nastavnici	14
1.2. Ne-stalni nastavnici i suradnici	15
2. Izbor u znanstveno-nastavna zvanja	15
3. Ugovor o radu	16
4. Stegovna odgovornost	17
VII. STUDENTI	17
1. Stjecanje statusa studenta	17
2. Prava i obveze studenta	19
3. Prestanak statusa studenta	21
4. Evidencije o studentima	21
5. Ocjene	21
6. Provjera znanja	21
7. Ispitni rokovi	22
8. Žalba na ocjenu	22
9. Studentski zbor	22
10. Stegovna odgovornost studenta	22
VIII. ADMINISTRACIJA I POMOĆNO OSOBLJE	24
IX. DIDAKTIČKA I EKONOMSKA SREDSTVA	24
X. VRJEDNOVANJE.....	25
1. Unutarnje vrjednovanje	25
2. Vanjsko vrjednovanje	25
XI. ZAVRŠNE ODREDBE	26